FÖRSTAINSTANSRÄTTENS BESLUT (femte avdelningen)

den 21 november 2005 *

I mål T-426/04,

Tramarin Snc di Tramarin Andrea e Sergio, Montagnana (Italien), företrätt av advokaten M. Calabrese,

sökande,

mot

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av V. Di Bucci, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande,

angående en begäran om ogiltigförklaring dels av en skrivelse från kommissionen enligt vilken de italienska myndigheterna anmodades att ändra ett anmält förslag till stöd, dels av kommissionens beslut av den 12 juli 2000 i vilket det fastställdes att en stödordning för investeringar i mindre gynnade regioner i Italien är förenlig med den gemensamma marknaden [statligt stöd N 715/99 – Italien (SG 2000 D/105754)],

* Rättegångsspråk: italienska.

meddelar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN(femte avdelningen)

sammansatt av ordföranden M. Vilaras samt domarna F. Dehousse och D. Šváby,

justitiesekreterare: E. Coulon,

följande

Beslut

Bakgrund till tvisten

1 Den 18 november 1999 anmälde Republiken Italien ett förslag till stödordning för investeringar i mindre gynnade regioner i Italien till kommissionen.

2 Efter denna anmälan begärde kommissionen kompletterande uppgifter om den ifrågavarande ordningen, vilka de italienska myndigheterna lämnade i olika skrivelser. Ett möte mellan dessa myndigheter och kommissionen ägde rum i Bryssel den 16 maj 2000.

3 I en skrivelse riktad till de italienska myndigheterna den 29 maj 2000 (nedan kallad skrivelse av den 29 maj 2000), i vilken det hänvisades till ett förslag av dessa myndigheter rörande övergången mellan den då gällande stödordningen och den stödordning som var föremål för anmälan av den 18 november 1999, angav kommissionen följande:

"... förslaget att investeringsprojektet är stödberättigat i de fall där genomförande av projektet har inletts före ansökan är inte förenligt med vad som föreskrivs i punkt 4.2 i riktlinjerna om statligt stöd för regionala ändamål (EGT C 74 av den 10 mars 1998).

Kommissionen anmodar följaktligen de italienska myndigheterna att återkalla detta förslag till övergångsbestämmelse ... ."

4 Den 5 juli 2000 ingick sökanden ett avtal med ett annat företag för att till egen nytta uppföra ett hantverksmagasin.

5 Den 12 juli 2000 antog kommissionen, med tillämpning av artikel 4.3 i rådets förordning (EG) nr 659/1999 av den 22 mars 1999 om tillämpningsföreskrifter för artikel [88] i EG-fördraget (EGT L 83, s. 1), ett beslut om att inte göra några invändningar (nedan kallat beslutet). Kommissionen fann efter en inledande undersökning att den ifrågavarande stödordningen är förenlig med den gemensamma marknaden enligt artikel 87.3 a och c EG.

6 Kommissionen angav i sitt beslut att för att kunna beviljas investeringsstöd enligt stödordningen krävs att ansökningarna inges innan projekten börjar genomföras. Detta villkor gäller även för företag som har ingivit ansökningar under den tidigare stödordningen och vilka beviljades i samband med den första tillämpningen av den nya ordningen.

7 Beslutet delgavs Republiken Italien genom skrivelse av den 2 augusti 2000.

8 Den 30 september 2000 offentliggjorde kommissionen, enligt artikel 26.1 i förordning nr 659/1999, i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* en sammanfattning, genom vilken den med angivande av de väsentliga uppgifterna i målet underrättade tredje man om att den inte gjorde några invändningar med avseende på den stödordning som anmälts av de italienska myndigheterna (EGT C 278, s. 26). I detta meddelande angavs att "giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns på ... Internetadress [en] [till kommissionens generalsekretariat, vilken är följande:] http://europa.eu.int/comm/sg/sgb/state_aids".

9 Den 5 december 2000 offentliggjorde de italienska myndigheterna ett dekret daterat den 13 november 2000 om tillämpningsföreskrifter för stödordningen för de företag som i likhet med sökanden är etablerade i Italiens norra och centrala regioner och som innehåller följande hänvisning:

"Mot bakgrund av Europeiska unionens beslut av den 12 juli 2000 om tillåtelse att genomföra stödordningen i lag nr 488/1992 för perioden 2000–2006, i vilken det i fråga om nya ansökningar bland annat föreskrivs att stöd endast får beviljas för kostnader som ingår i de investeringsprogram som lanserats från och med dagen efter den dag då dessa ansökningar ingavs ... ."

10 Efter att den 21 juli och den 3 oktober 2000 ha betalat två fakturor avseende genomförandet av de arbeten som var föremål för det avtal som undertecknats den 5 juli samma år ingav sökanden den 25 januari 2001 en ansökan om stöd och fortsatte att genomföra sitt projekt.

11 Det organ som ansvarade för handläggningen av sökandens ansökan föreslog i juni 2004 de behöriga nationella myndigheterna att avslå denna ansökan, eftersom lanseringen av investeringsprogrammet, som fastställts till den 21 juli 2000, skedde före den dag då ansökan ingavs.

Förfarande och parternas argument

12 Sökanden har, genom ansökan som inkom till förstainstansrättens kansli den 20 oktober 2004, väckt förevarande talan.

13 Genom särskild handling, som inkom till förstainstansrättens kansli den 20 december 2004, har svaranden framfört en invändning om rättegångshinder enligt artikel 114 i förstainstansrättens rättegångsregler.

14 Sökanden har den 2 mars 2005 inkommit med yttrande över invändningen om rättegångshinder.

15 Sökanden har yrkat att förstainstansrätten skall

— fastställa att talan kan upptas till sakprövning eller förena frågan om huruvida talan kan upptas till sakprövning med prövningen i sak,

— ogiltigförklara kommissionens skrivelse av den 29 maj 2000, i den del kommissionen häri har anmodat de italienska myndigheterna att avstå från ett förslag till övergångsbestämmelse avseende de företag som har inlett genomförandet av ett investeringsprojekt, utan att först ha ingivit en ansökan om stöd,

— ogiltigförklara beslutet,

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

16 I sitt yttrande över kommissionens invändning om rättegångshinder har sökanden även begärt att förstainstansrätten, som en åtgärd för processledning, vad gäller det muntliga förfarandet skall förena förevarande mål med det mål som registrerats under nummer T-98/04, eftersom de två målen är mycket snarlika.

17 Kommissionen har yrkat att förstainstansrätten

— genom beslut skall fastslå att det är uppenbart att talan inte kan prövas i sak, eller, i andra hand, avvisa talan,

— skall förplikta svaranden att ersätta rättegångskostnaderna.

Rättslig bedömning

18 Enligt artikel 114.1 i rättegångsreglerna kan förstainstansrätten, om en part begär detta, meddela beslut i fråga om rättegångshinder utan att pröva själva sakfrågan. Enligt artikel 114.3 i dessa regler skall, om inte förstainstansrätten bestämmer annat, återstoden av förfarandet vara muntligt. Förstainstansrätten finner att handlingarna i förevarande mål innehåller tillräckliga upplysningar för att fatta beslut avseende svarandens ansökan utan att inleda det muntliga förfarandet.

Yrkandet om ogiltigförklaring av skrivelsen av den 29 maj 2000

19 Kommissionen har framfört två invändningar om rättegångshinder, avseende för det första att nämnda skrivelse inte utgör en rättsakt mot vilken talan kan väckas och, för det andra, att sökanden saknar talerätt.

20 Förstainstansrätten kommer nu att pröva den första invändningen om rättegångshinder.

Parternas argument

21 Kommissionen har hävdat att skrivelsen av den 29 maj 2000 är en rättsakt som endast utgör en förberedelse av beslutet. Enligt fast rättspraxis kan talan om ogiltigförklaring inte väckas mot en sådan rättsakt.

22 Sökanden har hävdat att skrivelsen av den 29 maj 2000 är den rättsakt genom vilken kommissionen har ansett att de italienska myndigheternas förslag till övergångsbestämmelse, enligt vilket ett investeringsprojekt kan vara stödberättigat i de fall där genomförandet av detta har inletts före ansökan om stöd, inte är förenligt med den gemensamma marknaden. Det är frågan om en "okänd" och "enligt fördragen förbjuden" rättsakt, eftersom den medför att de processrättsliga skyddsregler som föreskrivs i artikel 88.2 EG till förmån för de berörda åsidosätts.

23 Sökanden har i huvudsak gjort gällande att om en medlemsstat efterkommer en sådan anmodan att återkalla ett förslag som framförts i samband med anmälan av en statlig stödordning har denna anmodan samma rättsverkan som ett negativt beslut enligt artikel 7.5 i förordning nr 659/1999, och de processrättsliga skyddsregler som föreskrivs till förmån för berörda parter iakttas därmed inte. Enligt sökanden har kommissionen, genom skrivelsen av den 29 maj 2000, "föregripit" den bedömning som den skall göra och uteslutit att de italienska myndigheternas förslag kan prövas, även innan de berörda givits möjlighet att inkomma med sina yttranden (domstolens dom av den 14 november 1984 i mål 323/82, Intermills mot kommissionen, REG 1984, s. 3809; svensk specialutgåva, volym 7, s. 685, punkt 21).

24 Sökanden har tillagt att även om det inte hade yrkats ogiltigförklaring av skrivelsen av den 29 maj 2000 skulle det finnas risk för att en rättsakt som utgör en rättsstridig grund för de italienska myndigheternas återtagande av förslaget om en övergångsbestämmelse tillåts i gemenskapens rättsordning.

Förstainstansrättens bedömning

25 Rättsakter eller beslut som kan bli föremål för en talan om ogiltigförklaring utgörs enligt fast rättspraxis av åtgärder som medför bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att på ett tydligt sätt förändra dennes rättsliga ställning. När det rör sig om rättsakter eller beslut som utarbetas i flera skeden, i

synnerhet efter ett internt förfarande, är det dessutom endast de åtgärder som efter detta förfarande slutgiltigt slår fast institutionens ställningstagande som utgör en rättsakt mot vilken talan kan väckas, med undantag för mellankommande åtgärder som syftar till att förbereda det slutliga beslutet (domstolens dom av den 11 november 1981 i mål 60/81, IBM mot kommissionen, REG 1981, s. 2639, punkt 10, svensk specialutgåva, volym 6, s. 225, och förstainstansrättens dom av den 18 december 1992 i de förenade målen T-10/92–T-12/92 och T-15/92, Cimeteries CBR m.fl. mot kommissionen, REG 1992, s. II-2667, punkt 28; svensk specialutgåva, volym 13, s. 97).

26 I förevarande fall har sökanden yrkat ogiltigförklaring av en skrivelse som kommissionen tillställt de italienska myndigheterna under det inledande undersökningsskedet av det förslag till stöd som dessa anmält och som föregick beslutets antagande.

27 Det skall i detta avseende erinras om att den inledande granskning som införts genom artikel 88.3 EG, och som regleras genom artikel 4 i förordning nr 659/1999, har till syfte att ge kommissionen tillräckligt med betänketid och tid att undersöka för att den skall kunna bilda sig en första uppfattning om de anmälda planerade stödåtgärderna för att den, utan att det krävs en fördjupad granskning, skall kunna dra slutsatsen att de är förenliga med fördraget eller, tvärtom, konstatera att stödåtgärdernas innehåll föranleder ovisshet i detta avseende (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 februari 2001 i mål C-99/98, Österrike mot kommissionen, REG 2001, s. I-1101, punkterna 53 och 54).

28 Det formella granskningsförfarandet i artikel 88.2 EG och i artikel 6 i förordning nr 659/1999, som ger kommissionen möjlighet att få fullständig information om alla uppgifter i målet innan den fattar sitt beslut, är nödvändigt så snart kommissionen stöter på allvarliga svårigheter att bedöma om ett stöd är förenligt med den gemensamma marknaden (domstolens dom av den 15 juni 1993 i mål C-225/91, Matra mot kommissionen, REG 1993, s. I-3203, punkt 33; svensk specialutgåva, volym 14, s. 13).

29 Även om kommissionens befogenhet är begränsad när det gäller beslutet att inleda det formella granskningsförfarandet, åtnjuter den ett visst utrymme att vidta en skönsmässig bedömning när den sammanställer och granskar omständigheterna i det enskilda fallet för att avgöra om dessa ger upphov till allvarliga svårigheter. Enligt syftet med artikel 88.3 EG och skyldigheten att iaktta god förvaltningssed, kan kommissionen inleda en dialog med den anmälande staten eller tredje man för att övervinna allvarliga svårigheter som eventuellt kan uppkomma under det inledande förfarandet (förstainstansrättens dom av den 15 mars 2001 i mål T-73/98, Prayon-Rupel mot kommissionen, REG 2001, s. II-867, punkt 45).

30 På samma sätt som de skrivelser som föregått denna ingår kommissionens skrivelse av den 29 maj 2000, de italienska myndigheternas skrivelser och mötet som hölls i Bryssel mellan kommissionens tjänstemän och företrädarna för nämnda myndigheter i den ovannämnda dialogen.

31 Kommissionen berörde i denna skrivelse en specifik fråga, nämligen de italienska myndigheternas förslag att i förslaget till stödåtgärder införa en bestämmelse om övergången mellan den då gällande stödordningen och den stödordning som var föremål för anmälan av den 18 november 1999. Syftet med denna bestämmelse var att även sådana investeringsprogram skulle anses stödberättigade där företagen hade börjat genomföra programmet innan ansökan om stöd hade ingetts.

32 Även om kommissionen i sin skrivelse av den 29 maj 2000 tydligt gjorde gällande att det ifrågavarande föreslaget gav upphov till en svårighet vid granskningen av huruvida ett sådant projekt är förenligt med den gemensamma marknaden, med hänsyn till att denna övergångsbestämmelse enligt kommissionen inte är förenlig med punkt 4.2 i riktlinjerna om statligt stöd för regionala ändamål, var detta ställningstagande från svarandens sida inte på något sätt bindande för den medlemsstat som hade anmält förslaget.

33 En undersökning av bestämmelserna i förordning nr 659/1999 visar att även om kommissionen inom ramen för det formella granskningsförfarandet har befogenhet att tvinga en medlemsstat att ändra sitt förslag till stödåtgärder i en bestämd riktning, vid äventyr att det konstateras att det är oförenligt med den gemensamma marknaden, har den inte en sådan befogenhet under den inledande granskningen och har inte heller, förutom att inleda det formella förfarandet, någon annan möjlighet än att fatta ett beslut om att inte göra några invändningar.

34 Såsom framgår av själva ordalydelsen i skrivelsen av den 29 maj 2000 har de italienska myndigheterna endast "anmodats" att avstå från sitt förslag och de har inom ramen för ett fritt val således kunnat anpassa sig till kommissionens anvisningar eller, tvärtom, oförändrat bibehålla sitt ursprungliga förslag, med den ifrågavarande övergångsbestämmelsen.

35 Det kan följaktligen inte anses att skrivelsen av den 29 maj 2000 utgör en rättsakt som har bindande rättsverkningar, i den mening som krävs enligt den rättspraxis som nämnts ovan i punkt 25. Dessutom, och till skillnad från vad sökanden har påpekat, kan inte avgörandet av nämnda skrivelses rättsliga karaktär vara beroende av en därpå följande rättsakt, det vill säga beslutet av den stat som har anmält att den skall ändra eller inte ändra förslaget till stödåtgärder på det sätt som kommissionen har önskat.

36 Skrivelsen av den 29 maj 2000 synes i själva verket endast utgöra en i förhållande till det slutliga beslutet, i detta fall beslutet, rent förberedande åtgärd.

37 Av detta följer att talan i den del den syftar till ogiltigförklaring av skrivelsen av den 29 maj 2000 inte kan upptas till sakprövning.

Yrkandet om ogiltigförklaring av beslutet

38 Kommissionen har framfört tre invändningar om rättegångshinder, nämligen, för det första, att talan väckts för sent, för det andra, att den ifrågasatta rättsakten inte är en åtgärd som har bindande rättsverkningar som kan påverka sökandens intressen genom att på ett tydligt sätt förändra dennes rättsliga ställning och, för det tredje, att sökanden saknar talerätt.

39 Förstainstansrätten kommer nu att pröva den första invändningen om rättegångshinder, avseende att talan väckts för sent.

Parternas argument

40 Kommissionen har gjort gällande att utdrag ur beslutet har offentliggjorts i officiella tidningen den 30 september 2000, med hänvisning till den Internetadress där hela beslutstexten finns tillgänglig, och att tidsfristen på två månader för att väcka talan således började löpa fjorton dagar efter offentliggörandet den 30 september 2000 och därmed löpte ut den 24 december 2000, med hänsyn till den tidsfrist på tio dagar på grund av avstånd som beviljats de parter som är stadigvarande bosatta i Italien. Det är således uppenbart att förevarande talan, som väcktes den 20 oktober 2004, har väckts för sent.

41 Svaranden har även hävdat att den avgörande omständigheten för att beräkna tidsfristerna för att väcka talan är dagen för offentliggörande eller, i förekommande fall, den dag då den berörda personen får kännedom om beslutet och inte den dag när den får kännedom om den skriftväxling som föregått antagandet av själva

beslutet. Enligt kommissionen har sökanden således felaktigt hävdat att fristen för att väcka talan började löpa från och med den tidpunkt då sökandens advokat, i september 2004, överlämnade en kopia av skrivelsen av den 29 maj 2000 och "förklarade innehållet i denna" för sökanden.

42 Sökanden har angivit att den ingav sin ansökan om stöd den 25 januari 2001, utan att vid den behöriga nationella domstolen ifrågasätta dekretet av den 13 november 2000 och "utan att heller försöka läsa beslutet av den 12 juli 2000" som enligt nämnda dekret antogs av "Europeiska unionen", en formulering som inte gav möjlighet att fastställa omständigheterna för offentliggörandet av den ifrågavarande texten.

43 Sökanden kände inte heller till möjligheten att i september 2000 ta del av den fullständiga beslutstexten genom att gå in på "en av tusentals sidor ... på världens största Internetadress". Sökanden har i detta avseende påpekat att den elektroniska adress som nämns i den sammanfattning som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 30 september 2000 inte alls motsvarar beslutstexten, utan den del av "unionens" hemsida där alla beslut i fråga om statliga stöd anslås.

44 Det var med anledning av förslaget att återkalla det finansiella stödet som sökanden i september 2004 vände sig till sitt ombud i förevarande mål, som överlämnat en kopia av beslutet och, framför allt, av skrivelsen av den 29 maj 2000 till sökanden. Sökanden har hävdat att tidsfristen för att väcka talan började löpa först när den fick kännedom om nämnda skrivelse, vars innehåll klart visar att kommissionen har åsidosatt sin skyldighet att inleda det formella granskningsförfarandet.

45 Varken en genomläsning av sammanfattningen i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* eller av hela beslutstexten hade gett sökanden möjlighet att försäkra sig om att, redan vid den inledande granskningen, villkoren för att inleda

det formella obligatoriska granskningsförfarandet var uppfyllda. Då det inte fanns det minsta tecken på att en eventuell talan mot beslutet hade kunnat avhjälpa problemet med att talan inte kunde upptas till sakprövning på grund av att vederbörande inte var personligen berörd, kan sökanden inte kritiseras för att ha underlåtit att angripa beslutet och det kan inte heller anses att tidsfristen för att väcka talan började att löpa från och med offentliggörandet av beslutet, den 30 september 2000.

46 Sökanden har slutligen gjort gällande att den inte trodde att det var nödvändigt att angripa ministerdekretet av den 13 november 2000, och att den ingalunda var skyldig att angripa beslutet, i den mån som den ansåg att den genom att tolka stödordningens nationella tillämpningsbestämmelser kunde delta i det första meddelandet för genomförande av den nya stödordningen genom att avstå från den del av stödet som motsvarade beloppet på de två fakturor som betalats innan stödansökan ingavs. Sökanden hade gjort detta och därvid avsiktligt underlåtit att vidarebefordra de två ifrågavarande fakturorna till det organ som ansvarade för handläggningen av dess stödansökan.

Förstainstansrättens bedömning

47 Enligt artikel 230 femte stycket EG skall talan om ogiltigförklaring väckas inom två månader. Denna frist skall, alltefter omständigheterna, löpa från den dag då åtgärden offentliggjordes eller delgavs sökanden eller, om så inte skett, från den dag då denne fick kännedom om åtgärden.

48 Det följer av själva ordalydelsen i denna bestämmelse att tidpunkten då den berörda personen fick kännedom om rättsakten som kriterium för när fristen för talans väckande skall börja löpa är subsidiär i förhållande till offentliggörandet eller delgivningen av rättsakten (se domstolens dom av den 10 mars 1998 i mål C-122/95, Tyskland mot rådet, REG 1998, s. I-973, punkt 35, och förstainstansrättens dom av den 27 november 2003 i mål T-190/00, Regione Siciliana mot kommissionen, REG

2003, s. II-5015, punkt 30, och där angiven rättspraxis). Det framgår även av rättspraxis att det, när en handling varken har offentliggjorts eller delgivits, ankommer på den som känner till förekomsten av en rättsakt som berör honom att begära att få ta del av hela handlingen inom en rimlig tidsfrist, men att med detta förbehåll fristen för talan endast skall räknas från den tidpunkt då den berörde utomstående fick exakt kännedom om innehållet i och skälen till rättsakten i fråga så att han kunde utnyttja sin rätt att väcka talan (se domstolens dom av den 6 juli 1988 i mål 236/86, Dillinger Hüttenwerke mot kommissionen, REG 1988, s. 3761, punkt 14, och av den 19 februari 1998 i mål C-309/95, kommissionen mot rådet, REG 1998, s. I-655, punkt 18).

49 Det skall dessutom erinras om att när det gäller rättsakter som enligt den berörda institutionens fasta praxis är föremål för ett offentliggörande i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* har domstolen och förstainstansrätten, även om detta offentliggörande inte är ett villkor för att de skall kunna tillämpas, medgett att kriteriet tidpunkt då en person fick kännedom om rättsakten inte kan tillämpas och att det är dagen för offentliggörandet som utgör utgångspunkt för fristen för talans väckande (se, i fråga om rådets rättsakter om ingående av internationella överenskommelser som är bindande för gemenskapen, domen i det ovannämnda målet Tyskland mot rådet, punkt 39, och i fråga om kommissionens beslut att avsluta ett förfarande för granskning av stöd enligt artikel 88.2 EG, förstainstansrättens dom av den 28 januari 1999 i mål T-14/96, BAI mot kommissionen, REG 1999, s. II-139, punkt 36). Under sådana omständigheter kan den tredje man som berörs nämligen med fog räkna med att rättsakten i fråga kommer att offentliggöras.

50 I förevarande fall skall det påpekas att beslutet delgavs Republiken Italien, som är enda mottagare av detta, genom skrivelse av den 2 augusti 2000, och att det varit föremål för en sammanfattning i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, i den mening som avses i artikel 26.1 i förordning nr 659/1999.

51 Enligt den ovannämnda bestämmelsen skall de beslut genom vilka kommissionen, efter en inledande granskning, finner att den anmälda åtgärden såvitt den omfattas av tillämpningsområdet för artikel 87.1 EG inte föranleder tveksamhet i fråga om dess förenlighet med den gemensamma marknaden, och anser att denna åtgärd är förenlig med den gemensamma marknaden, bli föremål för en sammanfattning i

Europeiska gemenskapernas officiella tidning. I denna skall det anges att det finns en möjlighet att erhålla ett exemplar av beslutet i någon av de giltiga språkversionerna. Syftet med en sådan sammanfattning är att tillhandahålla berörda tredje män de väsentliga uppgifterna i beslutet.

52 Enligt fast praxis som utvecklats vid kommissionen sedan maj månad 1999 till följd av att förordning nr 659/1999 trädde i kraft, skall den i föregående punkt nämnda sammanfattningen innehålla en hänvisning till kommissionens generalsekretariats Internetadress, med angivande av att giltiga språkversioner av beslutstexten, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns tillgängliga där.

53 Den omständigheten att kommissionen gett tredje man full tillgång till ett beslut på dess Internetadress måste, tillsammans med offentliggörandet av en sammanfattning i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, i vilken berörda personer ges möjlighet att identifiera beslutet i fråga och upplyses om att de har möjlighet att få tillgång till beslutet på Internet, anses som ett offentliggörande i den mening som avses i artikel 230 femte stycket EG (förstainstansrättens dom av den 15 juni 2005 i mål T-17/02, Olsen mot kommissionen, REG 2005, s. II-2031, punkt 80).

54 I förevarande fall framgår det av handlingarna i målet att kommissionen den 30 september 2000 offentliggjorde en sammanfattning avseende beslutet i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*. I denna anges dagen för beslutets antagande, den berörda medlemsstaten, numret på stödet, dess benämning, dess syfte, dess rättsliga grund, den budget som det tilldelats och dess varaktighet. I denna sammanfattning anges även att beslutstexten, på de giltiga språken, med undantag av konfidentiella uppgifter, finns tillgänglig på kommissionens Internetadress. I sammanfattningen anges även den elektroniska adress där intresserade kan få tillgång till texten.

55 Den omständigheten att beslutstexten inte är omedelbart tillgänglig kan inte vederlägga den slutsats som anges ovan i punkt 53. Det är ostridigt att den elektroniska adress som finns i den sammanfattning som offentliggjorts i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* motsvarar den del av kommissionens hemsida där

institutionens beslut i fråga om statligt stöd kartläggs, och särskilt besluten om att inte göra några invändningar, klassificerade efter berört verksamhetsområde, år för antagande och stödnummer. Det är med hänsyn till de uppgifter som finns i sammanfattningen, såsom de erinrats om i föregående punkt, mycket enkelt för varje berörd person att få tillgång till texten i det berörda beslutet.

56 Enligt artikel 102.1 i rättegångsreglerna började således fristen för att väcka talan att löpa fjorton dagar efter offentliggörandet den 30 september 2000. Sedan hänsyn tagits till att fristen förlängs med tio dagar på grund av avstånd och att fristen skjuts upp när den infaller på en söndag eller på en lagstadgad helgdag, finner förstainstansrätten att fristen löpte ut den 27 december 2000, det vill säga mer än tre år innan talan väcktes.

57 Det skall för övrigt tilläggas att, även om det subsidiära kriteriet beträffande tidpunkten då en berörd personen fick kännedom om rättsakten skulle tillämpas, talan skall anses ha väckts för sent.

58 Med hänsyn till att sammanfattningen avseende beslutet offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 30 september 2000, anser förstainstansrätten att sökanden vid denna tidpunkt fick kännedom om beslutet. Enligt den rättspraxis som avses ovan i punkt 48 medförde denna kännedom en skyldighet för sökanden att, inom skälig tid, begära att få den ifrågavarande rättsaktens fullständiga text av kommissionen, vilket sökanden har underlåtit att göra.

59 Dessutom fick sökanden kännedom om beslutet även efter offentliggörandet i Italien, den 5 december 2000, av ministerdekretet av den 13 november 2000, i vilket "Europeiska unionens" beslut av den 12 juli 2000 nämndes i de inledande anmärkningarna. I detta avseende kan sökanden inte med framgång åberopa påståendet att den sistnämnda formuleringen är otydlig för att motivera att den underlåtit att forska efter och erhålla beslutstexten, något som det ankom på sökanden att göra i dess egenskap av en normalt vaksam aktör.

60 Det skall slutligen påpekas att undantag från tillämpningen av gemenskapsbestämmelserna om frister i förfarandet endast kan göras under helt exceptionella omständigheter som är oförutsebara eller utgör force majeure, enligt artikel 45 andra stycket i domstolens stadga (domstolens beslut av den 5 februari 1992 i mål C-59/91, Frankrike mot kommissionen, REG 1992, s. I-525, punkt 8, och av den 7 maj 1998 i mål C-239/97, Irland mot kommissionen, REG 1998, s. I-2655, punkt 7), eller som utgör ett ursäktligt misstag (förstainstansrättens dom av den 29 maj 1991 i mål T-12/90, Bayer mot kommissionen, REG 1991, s. II-219, punkterna 28 och 29, som fastställts genom domstolens dom av den 15 december 1994 i mål C-195/91 P, Bayer mot kommissionen, REG 1994, s. I-5619), och i den mån som en restriktiv tillämpning av dessa bestämmelser motsvarar kravet på rättssäkerhet och nödvändigheten av att undvika all diskriminering eller godtycklig behandling i rättskipningen (domstolens dom av den 15 januari 1987 i mål 152/85, Misset mot rådet, REG 1987, s. 223, punkt 11, och beslutet i det ovannämnda målet Irland mot kommissionen, punkt 7).

61 I förevarande fall har sökanden inte styrkt eller ens åberopat att det skulle föreligga ett ursäktligt misstag, en oförutsedd händelse eller force majeure.

62 Det saknas härvid all grund för sökandens påståenden beträffande följderna av att en påstådd rättsstridighet i beslutet upptäckts för sent, sökandens tolkning av stödordningens nationella tillämpningsföreskrifter liksom sökandens därpå följande övertygelse att kunna erhålla stöd trots att stödansökan ingetts först sedan genomförandet av investeringsprojektet hade påbörjats.

63 I beslutet föreskrivs det tydligt att för att kunna beviljas investeringsstöd enligt stödordningen krävs att ansökan ingetts innan genomförandet av projekten påbörjas. Om det antas att beslutet är till nackdel för sökanden, ankommer det på denne att besluta att väcka talan om ogiltigförklaring, på de grunder som det ankommer på honom att fastställa, och att inte låta den bindande frist på två månader som föreskrivs i detta syfte löpa ut.

64 Vid prövningen av om talan kan tas upp till prövning med avseende på den frist om två månader som föreskrivs för att väcka talan ankommer det inte på förstainstansrätten att avgöra huruvida det finns fog för sökandens underförstådda men nödvändiga antagande att beslutet inte var behäftat med något fel som sökanden hade kunnat kritisera inom ramen för en talan om ogiltigförklaring som väckts inom tidsfristen, en situation som enligt sökanden förklarar att den ursprungligen var övertygad om att den inte hade något personligt intresse av att väcka talan.

65 Att godta sökandens resonemang i fråga om nödvändigheten av att skjuta upp utgångspunkten för fristen för att väcka talan till den dag då sökanden fick kännedom om en påstådd rättsstridighet i den berörda rättsakten skulle, under alla förhållanden, innebära att man allmänt medger att de gemenskapsrättsakter som har rättsverkningar får ifrågasättas i det oändliga, vilket helt strider mot kraven på rättssäkerhet.

66 Av detta följer att förevarande talan, i den del den avser ogiltigförklaring av beslutet, skall anses ha väckts för sent och således skall avvisas, utan att det finns anledning att granska de andra invändningarna om rättegångshinder som kommissionen har anfört.

67 Det framgår av det ovan anförda att förevarande talan skall avvisas i sin helhet, och att det därför inte finns anledning att bifalla sökandens begäran om att vidta åtgärder för processledning, då den inte längre har något föremål.

Rättegångskostnader

68 Enligt artikel 87.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att sökanden skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom sökanden har tappat målet skall kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar

FÖRSTAINSTANSRÄTTEN (femte avdelningen)

följande:

1) Talan avvisas.

2) Sökanden skall bära sin rättegångskostnad och ersätta kommissionens rättegångskostnad.

Luxemburg den 21 november 2005

E. Coulon — Justitiesekreterare

M. Vilaras — Ordförande